

DOA
TOGETHER
Working for Changing, Acting for Moving forward

กระดานข่าวงานวิจัยใช้ได้จริง:

พืชอาหาร พืชสมุนไพร

กลุ่มวิจัยพฤกษศาสตร์และทิวทัศน์ที่พืช
สำนักคัมภรองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร
ประจำเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

บุกอีรอก

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Amorphophallus brevispathus* Gagnep.
ชื่อวงศ์ ARACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ไม้ล้มลุกข้ามปี มีเหง้าใต้ดิน ใบเดี่ยว ก้านใบยาวกลมและอวบน้ำ ไม่มีแกน ใบมีลายสีเขียว เทา น้ำตาล และดำเป็นจุดพื้นจุดต่าง มีก้านใบย่อยแตกออกจากปลายก้านใบ 2-3 ก้าน และมีใบประดับ 10-120 ใบ ออกเป็นคู่ รูปคล้ายหอก ขอบใบเรียบ ดอกอยู่ตรงปลายก้าน รูปคล้ายดอกหน้าวัว ออกผลเป็นกลุ่ม รูปทรงกระบอกตั้งขึ้น มีผลย่อยรูปรีจำนวนมาก พบได้ทั่วไป ชอบขึ้นตามริมแม่น้ำ ในพื้นที่โล่ง ทุ่งหญ้า พื้นที่ที่มีความชื้นสม่ำเสมอและฝนตกชุก

การใช้ประโยชน์ ก้านใบและช่อดอกอ่อนของบุกอีรอก นิยมนำมาประกอบอาหารเป็นแกงบุกอีรอกใส่น้ำใบย่านาง ซึ่งช่วยลดอาการคันเมื่อเรารับประทานได้ มีส่วนผสม และวิธีการทำ ดังนี้

ส่วนผสมแกงอีรอก

ต้นหรือช่อดอกอ่อน	1	กิโลกรัม
ใบย่านาง (คั้นน้ำ)	2	ถ้วยแกง
น้ำปลาร้า	2	ช้อนโต๊ะ
น้ำปลา	1	ช้อนโต๊ะ
เกลือ	1	ช้อนชา
พริกสด	10	เม็ด
ตะไคร้	1	ต้น
หัวหอมแดง	5	หัว
ต้นหอม ผักชีฝรั่ง		ใส่ได้ตามต้องการ

วิธีการทำแกงบุกอีรอก

- นำอีรอกที่เก็บมาลอกเปลือกนอกออก แล้วหั่นเป็นท่อนตามขนาดที่ต้องการ
- ตั้งหม้อต้มน้ำเพื่อต้มลวกอีรอกที่หั่นไว้ เมื่อน้ำเดือดเอาอีรอกลงต้ม โดยสังเกตด้วยการจับดูอีรอกที่ต้มว่านิ่มแล้วจากนั้นนำอีรอกที่ต้มจนได้ที่ลงแช่ในในเย็น ล้างอีรอกออกให้สะอาด แล้วพักไว้
- เตรียมน้ำย่านางเพื่อใช้แกงอีรอก ด้วยการนำใบย่านางมาคั้นให้ข้นๆ
- เตรียมเครื่องปรุงที่จะใส่เพื่อปรุงรสชาติ มี น้ำปลาร้า น้ำปลา พริกสด ตะไคร้ หอมแดง กระเทียม ใบผักชีฝรั่ง (ใบแมงลัก) หั่นตะไคร้ พริกสด หอมแดงแล้วโขลกละเอียดให้เข้ากัน
- นำใบย่านางชยี้กับน้ำจนออกเป็นสีเขียวเข้ม แล้วกรองเอาเฉพาะน้ำ นำขึ้นตั้งไฟให้เดือด ใส่ส่วนผสมตะไคร้ พริกสด หอมแดงที่โขลกละเอียดลงไปคนให้เข้ากันกับน้ำย่านาง
- ใส่อีรอกที่เตรียมไว้ใส่ลงในน้ำย่านางที่เดือด ปรุงรสใส่ใบผักชีฝรั่ง ยกลง พร้อมรับประทาน

เรียบเรียงข้อมูล โดย นายบัณฑิต สอนสุภาพ

กลุ่มวิจัยอนุสัญญาไซเตสด้านพืช สำนักคัมภรองพันธุ์พืช กรมวิชาการเกษตร